

DEMOKRAT

Glas demokrata sjeverne Dalmacije.

God. 2.

Šibenik, 10 juna 1922.

Br. 19.

GRADSKA BIBLIOTIKA
"JURAJ ŠIBENIK"
ŠIBENIK
NAUČNI ODSJEK
Poštarna plaćena u gotovom.

Izlazi svakog petka večer.

POJEDINI BROJ 1 DIN.

Predbrojba: godišnje D. 40 polugod. 20.

Oglaši po cijeniku. —

SVEČANI DAN.

8. JUNA.

Od mitičnih timora Durmitora i Pirlitora do plavih valova Jadranu, od Kali-međana do zadnjeg ostrva dalmatinskog, kuda se god čuje riječ Majke Jugovića i gdje god kuca srce potomaka Obilića i Zrinovića: svuda se danas talasa jedna misao i jednim bilom kucaju milijuni srdaca, jednak se molitva krili k nebesima. Danas je naša država pretvorena u viziju Ivana Mažuranića, u crkvu divnog podnebesja, gdje je oltar časni brdo i dolina, a tamljanmiris, što se k nebu diže - jest. Jedinstvo naših duša prekraljeno ljubavlju, odañošću prama svome Kralju i svojoj Kraljici.

Ljubav odanost i stotine blagoslova, što ih šalju Jugosloveni svome Vladaru Vladarici sjedinjeni u jednu dušu, čine današnji dan najsvečanijim, odkada se sjedinisno u jedno Kraljevstvo. Današnje naše ujedinjenje i molitvama i čestitkama, što ih upravljamo sretnim i plemenitim mladencima, postat će temeljom

vječnoga jedinstva naše budućnosti!

On - Aleksandar Karadjordjević, uzvišen djelima svojih djedova i oca Petra Velikog, On - uzvišen svojim pregornim životom, herojskim djelima i ljubavlju prema svome narodu, On - danas uzvišen ljubavlju i odañošću milijuna svojih vjernih državljan, On - danas, kada mu pruža desnicu njegov anđeo čuvar, njegova plemenita drugarica života, njegov melem i nadahnuće za uzvišene ciljeve države i naroda, On - danas - u ovaj svečani dan: postaje i ostaje simbolom Jedinstva, Bratstva i Sloga svih Jugoslovena.

Ti si, Aleksandre Karadjordjeviću, naš Kralju, naša diko i nado, Ti si magična sila, što spajaš i što češ spajati duše i srca Srba, Hrvata i Slovenaca a sva uzvišena pregaranja prema rodu, domovini i državi!

Zivio naš Kralj, Aleksandar i naša Kraljica Marija!

Dječji Dom.

Na duhovski ponедјелjak sastali su se skoro svi predstavnici mjesnih udruženja u općinskom uredu, da končno odluče, kako će se upotrebiti novac sakupljen prigodom Kraljevog vjenčanja. Nakon skladnog i stvarnog raspravljanja prisutni su odlučili, da se prvom redu sudjeljuje pri skupnom daru, koji se šalje iz Splita u ime Dalmačije sa svatom od 30,000 kruna. Ujedno stvoren je velevažni zaključak, da se ovom prigodom udari temelj jednoj zakladi, koga bi pod visokim imenom N. V. mlade Kraljice Marije imala oživotvoriti jednu humanitarnu ustanovu trajne vrijednosti, i čiju se potrebu u Šibeniku u velike osjeća. Taj

novi zavod imao bi biti jedan "Dječji dom", koji svremenom u sebi usredotočio i razvio što višu djelatnost. U četku bi se najprije prema srestvima otvorilo jedno obdanište - čuvalište za djecu. U tu svrhu na sastanku izabran je slijedeći promicateljni odbor: gđa Lenka Ježina, gđica Z. Skočić, gđa uč. Zaninović, gđa Vica ud. Bo-

gdanović - Panjkota, Dr. J. Machiedo drž odvj. Maroević, prof. Javor, naduč. Novak i Mirko Škarica.

Ovaj se odbor ima postarat, da spremi što prije sve što je potrebno, da se osigura zakoniti osnutak ove nove zaklade, - financijalna sredstva, kao što da se uredi sve ostale uvjete za blagotvorno njegovo djelovanje.

Uvjereni smo, da će cijeli Šibenik pozdraviti sazadovoljstvom ovaj zaključak. Ljepšeg poklona nije mogao naš grad u ovoj svečanoj zgodji prikazati našem Kraljevskom paru do onoga, kojim se ustavljuje jedna humanitarna ustanova potpuno u duhu intencija svećara i kojom grad daje dokaza svojeg plemenitih osjećaja te kulturne svesti.

"Dječji dom" biti će jedan trajni, svjetli spomen na radosni dogadjaj ovih dana, kojemu će Šibenčani pokloniti zasluzenu pašnju i njezu. Dodoše ovakova ustanova zahtijeva i ne malih žrtava materijalnih, ali u našim vremenima, gdje u prvom redu državna vlast posvećuje osobitu brigu socijalnoj skrbi, te ju u tome i

PODLISTAK.

Drugo gostovanje našeg narodnog pozorišta.

(Nastavak).

Autor radi različnosti iznosi i kontrotip ovome junaku, koji ne odstupa od svog bračnog kastiteta i koji vrijejeme, koje njegov razvratni prijatelj troši na ljubovce, on troši na šport. Tek što je smiješnost značajka ovog drugog junaka, jer je autor očito na strani prvoga. Najposlije vidimo, da se i ovaj krijeponik izmijeni, jer na koncu konca i on budne gotov na nevjenu. Autor je htio da mu porekne konačnu pobjedu i konačnu otpornost. Autor je u ovome smjeru

tendenciozan radi dopadljivosti i jeftinog uspjeha. On je kod toga imao u vidu svoju francusku publiku, ali koji bijes goni naša pozorišta da prevode i da nas darivaju ovakvim bljutavštinama? Užuk je naše publike drukčiji. I ona voli šalu, ali šalu koja nadilazi razinu ove francuske komedije; više nego francusku, voli šalu iz slavenske rodbine. I zato se nije buna na "Čikinu kuću", iako je ovo zapravo već i djedina kuća.

Sama je igra bila dobra. Glavnog je junaka igrao g. Badalić, koji je ujedno sa uspjehom vodio režiju djela. On je sklon ulogama lakovljnog muža i ljubavnika. I-

grao je sa mnogo temperamenta, producirajući se sa bravurom. Njegova je uloga da ne šuti gotovo čitave večeri. Luma Badalić, njegova žena Germaine, koja je u komediji kao karakter vrlo simpatična, odigrala je svoju ulogu sa shvaćanjem i elegancijom. G. Hladić snašao se u prilično teškoj ulozi Prevosta dosta dobro. G.đe Pregarc, Nikolić i Gradišnjeva doprinašale su koliko su bolje mogle dobroj igri, a dale su, što su znale i manje uloge drugih lica.

*
„Hasanaginica“. Milan Ogrizović odabrao je jedno od najdramatičnijih pjevanja naše narodne pjesme, Hasan-

agičinu kobnu smrt, da spjeva svoju najljepšu dramu. Kod toga je nastojao da što više ostane vjeran narodnom desetercu. Ogrizović je vješt dramski pisac i dramatizator, koji je uspio i u teškom poslu dramatizacije Mažuranićevog eposa. On umije da iskoristi sve scenske efekte, što najbolje dokazuje njegova "Hasanaginica", koja i tome duguje svoju veliku popularnost. Jer je "Hasanaginica" uz "Koštanu" Bore Stankovića najpopularnije djelo našeg narodnog repertoira.

Zagrebačko nam je pozorište prvo donijelo "Hasanaginicu". To bijaše još za Fijanova života. Ovaj veliki naš umjetnik igrao je Has-

svi ostali upravni faktori, također slijede, gdje socijalno osjećanje zahvaća sve to veći mah u svim društvenim slojevima, nema sumnje da će se sve poteškoće takove naravi, ako ne u jedan put, ono malo po malo prebroditi.

Osnovna svota za ustanovljenje zaklade pripasti će iz sabiranja, koje se ovo dana obavlja i koji nije još završeno, nakon što se odije ono 30,000 kruna određenih za skupni dar.

Vjerovatno će se mnogi, koji još nijesu svoj obol dali sa još većim oduševljenjem odazvati, te će sabiranje pri kraju biti obilatim uspjehom okrunjeno. Nadamo se, da će i općina baš ovom prigodom takodjer jednim znatnim iznosom obogatiti zakladi i time na najljepši i najkorisniji način doprinijeti proslavu. Dalje mislimo, da nova ustanova može računati na stalnu potporu sa strane države, koja zaista na ovom polju ne škrtari. Osim toga će i buduća oblast u svojem autonomnom djelotrugu takodjer namicati srestava za slične ustanove. U svoje bolje podupiratelje imala bi pak pravo ubrajati razna industrijska poduzeća, čijim radnicima ona dolazi najviše u susret brineći se za djecu, dok su im roditelji preko dana zaposleni i spasavajući tu djecu od zapuštenosti. Napokon nadamo se da će i naši ratni bogataši, ne samo ovom prigodom,

nego i u buduće postojano izvršiti svoju gradjansku dužnost podarujući obilato zakladu. Svremenom pak moglo bi se naći i oporučnih dobročinitelja.

Praktično pak mnogo bi se koristilo zakladiti tim, što bi se ustanovilo redovito godišnjem ili mjesecnom podupiranje i pri čemu bi oni društveni slojevi mogli sudjelovati, isto tako priredjivanjem dobrotvornih zabava. Nu osim materijalne potpore zaklada treba i moralne dapače mnogo i mnogo moralne. Treba u prvom redu da ova akcija za osnivanje „Doma“ nadjde na općenite shvaćanje i općenitu susretnljivost. Neka ovo bude jedno plemenito polje gdje će se svi ljudi dobre volje daleko od zasukanosti presuda stranačkih natjecati u požrtvovnosti za oživotvorene ovako lijepe i uzvišene humanitarne namisli. Najviše to očekujemo od naših uzornih narodnih žena i djevojaka, kojima su osjećaj i ljubav za djecom po prirodi urodjeni. Velikom nadom u uspjeh ispunjuje načinjenica, što na čednom polju rada oko skrbi za djecom prednjači Ženska zadruga a njezine vrle upraviteljice od prvog časa iskazaš ovom pitanju najveće oduševljenje. Njima će u glavnom biti povjerenja najveća i najteža zadaća, pa je red, da ih gradjanstvo takodjer sa svoje strane osokoli i podupre. Bilo u sto dobrih časa!

svakoj svojoj grudi oživjela prostrana arena „Kosova“ sa više od hiljade duša.

Hasanaginicu ne razumije njezin aga. On je tužl s neljubavi, što ga ranjenoga na polju ne pohodi. Njega podžiže njegova majka. I on ženi poručuje, da ga ne dočeka u njegovoj kuli. Aga ne razumije, da ona mora da bđije nad djecom, a naročito nad besicom svog rodjenčeta, da mora na kulu mu paziti da po adetu nije, da ga van doma pohodi, dok ga majka i sestra dvori. On joj ne poručuje da dodje, uvjeren, da sevdahu ne treba poruke.

(Nastavit će se.)

Velike svečanosti za Kraljevo vjenčanje.

Šibenik je bio ovih dana sav u slavi, radosti i veselju. Uoči Kraljeva vjenčanja, grad je bio u cvijeću i zelenilu, u moru zastava. Po dučanskim izlozima bijahu urešene slike Kraljevskih mladencaca. Općina je izdala proglašenje na gradjanstvo u kojem ističe čuvstva najvećeg radovanja za sreću velikog Kralja i dobrobit otadžbine.

U 8 sati započela raskorna rasvjeta ureda, društava i privatnih kuća, kakove Šibenik ne pamti. Slavljenje zvonova sa svih crkava, puštanje iz mužara sa Šubićevca, bijahu vjesnici pučanstva, da su svečanosti započele. Na Poljanu se slegla silna masa svijeta, koja su velikom oduševljenju stala klicati, dok je glazba udarala razne narodne komade. Svrstala se povorka pri kojoj učestvovahu sva društva i korporacije, predstavnici vlasti, vojnička i gradjanska lica, mornarica, vojska, djetstvo, gradjanstvo itd. Predvodeni glazbom, povorka je krenula put Varoša, pak državnom cestom na ulicu sv. Ivana, zatim širokom ulicom na obalu, a završilo se na Poljani. Sred proloma klanjanje Kraljevskom paru i Jugoslaviji, sred vesele pjesme razdragane omladine, zastupatelj opć. uprav. g. D. Sirovica pročitao je ovaj brzozjav:

Upravi Kraljevu dvoru

Beograd

„Nakon velebnog povorki cijelo gragjanstvo s najoduševljenijim povlagljanjem pružaće ljubljenu svom Kralju slijedeće:

Tebi, Kralju Aleksandru Karadjorgjeviću, najmoćniji Vladaru naš, u predvečerje velikog blagdana, kad se tek nakon velike narodne epopeje i uskrsa narodne Slobode, pomislivši na sebe i na budućnost kraljevskog prijestolja, oko kojega je cijenarod tvoj, predaješ slatkoj idili, dovodeći u kraljevske dvorce svoje sebi prejasnu i uzoritu drugu, nama dičnu i plemenitu Kraljicu i Majku. Tvoj Šibenik u najslegnjem času svog najiskrenijeg veselja s Tvoga veselja i sreće sakupljen sav pod baracima, oduševljen u prolomu usklika i pokliča šalje iz duše svoje pune neiscrpne

ljubavi prama Tebi i Tvojoj Odabranici i Tvojoj Junačkoj Dinastiji ushićene pozdrave i čestitke uz čvrsti zavjet: biti tvoj i ostati tvoj do vjeka nepokolebiti u vjeri nepredobivosti naše države i neporušivosti i našeg narađnog jedinstva.“

Poklici se tadi opet razlijegnu, a naši vrli srednjoškolci bijahu u silhom zanosu i oduševljenju. Prije razlaza, glazba je zasvirala narodnu himnu, a gradjanstvo se do duboke noći u najljepšem raspoloženju veselilo.

Na sami dan Kraljeva vjenčanja, bila je badilica a u 9 sati svečano blagodarenje u stolnoj crkvi, a u 9.30 u srpsko-pravoslavnoj. Prisustvovali predstavnici građanskih i vojnih vlasti, predstavnici svih korporacija itd. Pred crkvama bijahu postavljene počasne čete. Pravoslavni paroh g. Krstanović izrekao je lijepo patriotsko prigodno slovo. Poslije blagodarenja, sav se svijet sakupio na Poljanu, perivoju i po gradu, da najvećim poštovanjem iskaže sinovsku odanost Kraljevskom paru. Navečer bio je koncerat na Poljani, vatrometi i pučanje iz mužara, krijesovi po okolnim brdima. Gomile naroda klicale su i aplaudirale Kraljevskim mладencima, a pučanje iz mužara, krijesovi po okolnim brdima, odavahu krasnu ljetnu noć. Toga dana bila je koturaška utrka naše športske omladine, te nogometna utakmica između J. S. K. Osvit i podoficira naše ratne mornarice, što je izazvalo osobito raspoloženje kod hiljade gledalaca. Zadnji dan svečanosti započeo je budnicom glazbe, a uveče sjajnom rasvjjetom, pučanjem iz mužara i vatrometima, te sjajnim koncertom naše Filharmonije na terasi Hotel Krka. Silna masa svijeta okupila se na obali, koja je odabrala pjevačima, a klicala NN. VV. Kralju i Kraljici.

Krasne svečanosti završile iskazima dobokih osjećaja vjernosti i ljubavi prama uzvišenoj Karadjorgjevoj dinastiji.

Pri koncu spominjeno ljeputu pjesmu prigodnicu iz pečera našeg poznatog pjesnika g. D. Sirovice, koja svršava ovim stihovima:

Karadjorgjeve junačke i zdrave Krvi, probujat sad će nove klice! Stupovi Doma sada čvrše stoje!

GRADSKE VIJESTI

Pozdravni brzjavci prigodom Kraljeva vjenčanja.

Uprava Kraljeva Dvora

Beograd.

Dijeleći najiskrenije sveopću radost naroda i uzvišenog kraljevskog Doma Odbor mjesne Demokratske Stranke u Šibeniku prilazi svom uzvišenom Kralju i Kraljici izrazom najodanije vjernosti.

Uprava.

Razna društva i korporacije, usanove i uredi, također brzjavno iskazaše veselje u radosnoj zgodji Kraljevskog Doma Karađorđevića.

Naši predstavnici u Beogradu. Kao što iz cijele države, tako i Šibenika pohrliše razni predstavnici, da svojim prisustvom uzveličaju veliku svečanost Kraljeva vjenčanja i da našem Kraljevskom paru izraze tople želje cijelogu pučanstvu.

Za općinu Šibensku pošao je op. upr. D.r A. Rajević, a za građanstvo gg.da D.r V. Smolčić i Krste Sunara. Narodnu žensku Zadrugu zastupa g.đa Cvjetka Jadronja, a u ime Zadruge pošle su za priređenje izložbe ručnih radnja g.đice Regina Car i Zorka Malešević. Grad je delegirao otmene i odlične gospodice: Zorka Blažević i Ksenija Novak, da budu među djevojkama koje idu Dunavom ususret Kraljici.

Na dan Kraljeva vjenčanja, određeno je za siromahe grada i okolice izvanredni doprinos od Kr. 2000. Ženska Narodna Zadruga porazdijela je četresetorici siromašne školske djece po 5 kg. brašna, 5 kg. pirinča i pol kg. bijelog kruha.

Primili smo ovaj brzjavac. — Demokrat — Šibenik.

BEograd 8 lipnja. — Krasno uspjela svečanost svadbe ushićenjem sakupljenih masa naroda alkari obdareni od Kralja i sebi i za Dalmatince postigli simpatije u narodu, naše djevojke svudje najlepše sušretane. — Smolčić.

Proslava kraljeva vjenčanja. — Držeći se tačno određena programa, vas je grad do 10 sati već plivao u narodnim bojama. Sa svačnjeg lica čitao si veselu uzbudljnost, koja je istom dala oduška prava na veće za povorke. Sve što je u Šibeniku onog dana disalo, pohrilo je na poljanu, svrstalo se u povorku ili obilazilo oko nje, da svagdje bude i dopre. Slavljenje zvona, veseli uvici, pjevanje udaranje glazbe, pucanje iz mužara, bacanje raketa; sve se to slilo u veličanstveni akord radosti i veselja! „Živio Kralj, živjela Kraljica“ orilo se sa tisuće grla, a na oku blistala se o večernjem svjetlu sunca radosnica. Šibenik je uvek znao, da izlje čestva, no u srijedu je kulminiralo. Kad je povorka, obavši grad, došla na poljanu Kralja Petra, op. tajnik g. Sirovica progovori nekoliko riječi razdraganoj masi i pročita brzjavac,

koji je Općina upravila Upravi kraljeva dvora. Uz udaranje himne svijet se razisko, da opet u manjim skupinama po svim i najzabitnijim zakucima grada kliče svom kralju, svojoj kraljici. Pjevanje se orilo do kasne noći, a uzoran red nije bio nikad narušen.

U četvrtak, na dan kraljeva vjenčanja, glazba je u 6 i pol sati iz jutra obišla grad, a u 9 sati predstavnici vlasti i škola, oficirski kor, vojska i Mornarica Sokol, Vatrogasci sva ostala mjesna društva, te veliki broj građana prisutstvovali svečanom Blagodarenju najprije u Stolnoj Bazilici, zatim u srpsko-pravoslavnoj crkvi. Nakon crkvenih obreda na poljani Kralja Petra pred mornaričnim zapovjednikom te cijelim čašničkim zborom, predstavnicima vlasti, županom Krešimirovićem Sokolske župe i starostom Šibenskog Sokola defilira ratna mornarica, Sokoli i Vatrogasci uz zvukove sokolske koračnice. Cio grad je u najsvečanijem ruku i ushićenju. Poslije podne u 3 i pol S. D. Osvit takmilo se na Poljani sa odijeljenjem Mornarice u nogometnoj utakmici koja je svršila rezultatom 1:1. Po podne i pred veće svijet obilazio gradom i čulo se sa svih strana pucanje i pjevanje, te se opet neveće sakupilo na poljani, uz zvukove glazbe, pucanjem iz mužara i vatrometima do kasne noći kliče svojim kraljevskim mladencima. Nakon koncerta omladina pod narodnim barjacima obišla je građdom pjevanjem.

Jučer u 6 i pol bila budilica gradske glazbe, a večeras koncerat Filharmonije na terasi „Krke“ uz vatromete i glazbu.

Svečanost u gimnaziji i realnoj gimnaziji. Svečanost vjenčanja našeg milog i uzvišenog Kralja sa Marijom kćerkom rumunjskog kraljevskog para otvorio je ovdje u Šibeniku prvi naš srednjoškolski Zavod.

U srijedu u 9 u jutro krenuli su sakupljeni učenici obje gimnazije sa svojim nastavnicima i direktorom iz zgrade zavodske u Državni Dom. Tu je učenički zbor otvorio svečani sastanak narodnom himnom, aiza tega je g. direktor Marko Ježina izrekao svečanu prigodnu besedu.

Spominjući ovaj značajni datum kraljevskog pira ističe besjednik sve događaje, koji su zaslugom našeg Uzvišenog Ženika i njegove vojske prethodili ovom današnjem najradosnijem danu, a koji su nas — tada još u srpsvu — ispunjavali veseljem sličnim ovomu današnjeg pirovanja. Kralj i Dinastija su simbol narodne naše časti, prema tome samo dostojni prvi i dubokog poštovanja, ne samo simbol nego pravo našeg narodnog srca i najizrazitiji dio naše narodne duše. Zatim se obraća omladini i pozivlje je kao buduću narodnu intelektualnu, da taj kult narodnoj za-

služnoj dinastiji održi uvijek čvrstim i svetim, a držaće ga, ako se pokaže visokom nad svim sitnim porivima i ako radom svojim i stvaranjem doprinose sreći svoje mlađe ujedinjene i nerazdijeljive države. Tako neće žrtvovani životi biti uzaludni, jer po pjesnikovoj riječi:

Pleme naše izgnuti neće.

I ako su poginuli zdrali

Ostali su ptici orlovići.

Poslije ovog toplog i lijepog apera: direktor otpjevara je ponovo narodna himna, i daci se razišli.

Učiteljski zbor odasao je Upravi Kralj. Dvora ovaj brzjavac;

Uprava Kraljeva Dvora

Beograd.

Učiteljski zbor velike gimnazije i reformne realne gimnazije u Šibeniku osjeća se sretnim, što može da u dane opće narodne radoši podastre svom uzvišenom Kralju i Kraljici svoje najiskrenije želje i uvjerenje o nepokolebivoj svojoj odanosti. Za učiteljski zbor

direkt. r Marko Ježina.

Školske svečanosti. Sve mjesne pučke škole i ženska gradanska škola, u srijedu izjutra priredile su školske svečanosti prigodom znamenitog događaja Kraljeva vječanja. Školska mladež u svečanome ruku prisutstvovala je blagodarenju u crkvi sv. Frane. Učenice građanske škole ispjivale su državnu himnu. Po službi božjoj mladež se okupila po školama i tu su opravljali održali prigodne govore. Ispjivane su narodne himne, a klicalo se Kraljevskom paru i Jugoslaviji.

Za proslavu godišnjice oslobođenja Šibenika sastali se na poziv Sokolskog Društva odaslanici mješnih društava i sastavile program zabava, za dane 12. i 13. o. mj. koji će Općina objelodaniti.

Lična vijest. Na duhovski nedjeljak uvečer prispije je u naš grad parobrodom „Porer“ predsjednik pomorske oblasti D.r Vranjican. Sutradan je posao u Skradin, a na povratak pregledao je našu zapuštenu obalu, nestaćicu svih objekata za pomorski saobraćaj. Lučki mu je poglavatar izložio sve potrebe, koje su nužne, da se lučko-pomorska služba unapredi prema zahtjevima današnjice. Predsjednik pomorske oblasti obećao je, da će svim silama poduprijeti ponutu akciju ne samo u Šibeniku već i u cijelom kotaru, a mi želimo, da obećanja zamijene skorašnja djela.

Za svesokolski slet u Ljubljani pozivaju se rodoljubi, da prinesu u koliko im sile dopuste, dasaka, slame ili sijena, a gg. trgovci po koji kilogram šećera, kave, čaja, ulja, kvasine. Ko želi neka prinese vina. Dobro će doći i prazne boce, te vilice, noževi i žlice.

Preporučamo građanstvu neka se odazove ovom pozivu, jer što ljepši bude slet, bit će i veća duka svima nama. Darove prima naše Sokolsko Društvo.

† Pavao Roca. U srijedu je preminuo u državnoj bolnici g. Pavao Roca posjednik i u zadnje doba urednik lista „Raskovani“. Bio je uzor poštjenjak i požrtvovan rođenjub, radi čega je bio progonjen. Laka mu crna zemlja, a tužno obitelji naše saučešće.

Pismeni ispit zrelosti na našim srednjim zavodima počinju 10; ispit privatista 14, a prijamni za I. razred 30 o. mj.

Predavanje. — Poznati narodni trudbenik i odlučni propagator velikog zadatka narodnog i državnog jedinstva, Don Frano Ivanović održao je na duhovski nedjeljak veoma lijepo predavanje o „Narodnom jedinstvu u narodnim običajima“. Požaliti je, da nije bilo brojnog odaziva, da sluša i uživa na kićenoj i uvjerljivoj besedi našega Don Frane, koji je iznio bezbroj dokaza da osvijeti i potkrijeći zanimivi i poučni zadatci svojega predavanja. Radi toga je i bio nagrađen odobravanjem.

Izložba umjetničkih radova. — Prigodom godišnjice oslobođenja, prof. mjesne realne gimnazije i gimnazije akademski slikar g. Šonje, priredit će 12 i 13 ov. mj. u Državnom Domu izložbu nekojih svojih radova i to portreta studija. Izložba je otvorena od 10—12 sati prije podne i od 3—7 sati popodne. Dobrovoljni prinosi primaju se sa zahvalnošću, a naš odlični umjetnik priređuje tu izložbu u fond „Jugoslavenske Matice“!

Grafički umjetnik. — Mladi i poznati grafički umjetnik g. Vladimir Kirin prispije u naš grad, da izradi album svih naših najvažnijih historičnih spomenika.

Stvaranje svijeta. — Prošle nedjelje priredilo je glazbeno društvo „Guslar“ sa splitskom Filarmonijom, a na poziv naše Filarmonije, veliki Haydnov oratorij „Stvaranje svijeta“. Odlični gosti bijahu dočekani od građanstva i našeg društva Filarmonije. Koncerat se izvodio u otmjenoj areni „Hotel Kosovo“. Na koncerat je pohrilo silno publike, računa se oko 1200 posjetnika, koji su s najvećim zanimanjem i velikim odobravanjem pratili izvođenje uzvišenog djela. Šibenik je bio s time iznenaden, pa je g. M. Hatze, solistima, zborovima i orkestri neprestano povlađivao i izrazio veliko priznanje.

Kozaci i njihove utrke. — Prvi i drugi dan Duhova, pred silnom massom svijeta, na obali kod ribarnice, kubanski su Kozaci pokazali nevidenu vještinsku jahačkim izvedbama. Teško je to opisati i riječima dati utiske, koje se mogu samo pri produkcijama dobivati.

Siječenje sa sabljom, navala konjice, prevrtanje u zraku sa sabljom u najvećem letu, gađanje iz pušaka u neopisivom trku, otmica djevojke i druge vratolomne igre pri najbližem trku konja, — sve su to bravure, koje su ushićivale gledače, pa im se pljeskalio i odobravalo.

Neumjesna zabadanja. Prigodom pisanja novina o takozvanoj aferi Jadranske banke mjesni klerikalni organ našao je shodnim, da zabada u demokratsku stranku. Ministar D.r Žerjav, čije se ime u ovoj aferi spominje osoba je radi svoje osobne čestitosti i požrtvovnosti uzvišena nad svakom smanjnjom. Ako to ne vjeruju nama neka upitaju njihovog vodju gosp. Korošca. On je bio andjeo čuvar Koroščev, koji je prije sloma njega zadahnjivao i bio njegova politička desna ruka i spasio ga, da ne podje onim putem, kojim je pošao Sušteršić. I tako su klerikalcima bile pristredjene i oprošljene mnoge sramote, koje su imali na duši radi njihovog nejugoslavenskog ponašanja za vrijeme rata.

U ostalom D.r Žerjav i njegovi napadnuti drugovi predali su stvar sudu, pa objektivni i pristojni ljudi znaju, da je u takovom slučaju red sačekati ispadak sudskog postupka. Ali kad klerikalni „kolega“ hoće da u ovoj prigodi zabada i govori o korupciji demokratske stranke a o tome ne pruža dokaze onda ćemo mu samo su nekoliko riječi odgovoriti. Jesu li ili nijesu za vrijeme rata mnogi župnici vodili aprovizacije na opće zgrajanje naroda? Jesu li u demokratskim redovima bili oni koji su posredovali u korist „cukaraša“ i jesu li ti „cukaraši“ bili demokrati? Tko je vodio aprovizaciju u Šibeniku i tko se šnjom okoristio? Kako se tumači, da su se neki ljudi — klerikalni pristaše — na Savezu, gdje je bio usredotočen novac pristredjen od našeg naroda, koji je gladovao

za vrijeme rata, obogatili i silno obogatili? Onda nije bilo države SHS, onda nije bilo Pričičevičih manjaka, onda je Attems dijelio ordene po Dalmaciju pa i u Šibeniku. . . .

Sokolstvo.

Župni slet u Splitu. Okružni slet sokolske splitske župe održavaće se dne 16. juna u Splitu. Sedamnaest društava nači će se na okupu, i priredit će javnu vježbu poslije podne, a prije podne bit će predsletska natjecanja za ona župska drušva, koja sudjeluju I. jug. svesokolskom sletu u Ljubljani.

Javna vježba Sokolskog društva u Šibeniku, bit će dne 13. juna na poljani Kralja Petra Velikoga u 5 sati popodne. Nastupit će članstvo, naraštaj i podmladak na same vježbe obazrit ćemo se u dojdućem broju.

I. jug. svesokolski slet u Ljubljani.

Prijave za zajedničku prehranu na sletu moraju se javiti najkasnije do 1. jula. Svi oni koji će prisustovati sletu a žele zajedničku prehranu, neka se na vrijeme obraću Sokolskom društvu, u koje su upisani. Hrana će biti sočna i dobra, a osobito se preporuča vježbačima, jer im tako neće trebati da neprestano trče iz jedne gostionice u drugu. Cijena će se naknadno javiti, a bit će umjerena. Na prijave iza 1. jula neće se savez obazirati.

Za stan treba se također prijaviti do 1. jula s znakom, da li se posjetilac sleta prijavljuje za sku-

pno prenočište ili reflektira na privatni stan. Ko ima propisanu saveznu legitimaciju i sletni znak zajedničko je prenočiste besplatno. Cijena će privatnim prenoćistima biti dnevno za jednu sobu 10-20 D.

Nakon sleta uredit će se skupni izleti u manjem i većem stilu u najlepše krajeve naše domovine. Ko kani ovim izletima sudjelovati neka se prijavi do 15. juna.

Upozoravaju se članovi, koji kaže izletiti u planine, neka se spremi za to okovanim cipelama i ruksakom, a uživat će sve pogodnosti Slovenskog planinskog društva.

Naši dopisi.

Tijesno. 9 lipnja 1922.

Dan 8 lipnja ostaviti će duboki pečat u narodu našemu. Taj dan

čulo se u svim okolnim mjestima a i diljem naše domovine gruvanje mužara, paljenje vatrometa i ushićen pjev naroda.

Taj dan i u Tijesnu bi veseljem dočekan, narod je okitio svoje domove i svoja prsa, te pohrlio u crkvu na blagodarenje za sreću svoga ljubljenoga kralja i kraljice. U većem delu mjesto bilo je u moru plamena a mužari su gruvati.

Svršilo se sa pjevanjem himne željom da Bog pravde očuva i učvrsti temelje dinastije Karađorđevića na sreću svoga naroda, sa poklikom da živi naša prejasna Kraljica Marija.

Vlasnik i Izdavatelj: DR. V. SMOLČIĆ
Odgovorni urednik: DR. ČEDOMIL MEDINI
Tiskar grafičnog zavoda E. VITALIANI.

SLAVENSKA BANKA d. d. FILIJALA ŠIBENIK

:-: Dionička glavnica K 150.000.000. :-: Priluka K 50.000.000.

BRZOJAVNI NASLOV: SLAVENSKA

Glavno sjedište

ZAGREB

Poslovne centralne:

BEograd

LJUBLJANA

FILIJALE

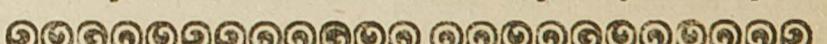
Bjelovar
Brod n/S
Dubrovnik
Celje
Gornja Radgona
Kranj
Maribor
Murska Subota
Osijek
Svabors
Šabac
Velikovac
Vršac

EKSPOZITURE

Monoštor
Skofja Loka
SEZONSKA EKSP.
Rogatačka Slatina
AGENCIJA:
Buenos Aires
AFILIZACIJE:
Budapest (Balkon
Bank).
Wien (Bankhaus)
M. R. Alexander

Prima uloške na knjižice i tekući računi uz najpovoljnije uvjete.

Obavlja sve bankovne transakcije najkulantnije.



TRANSPORTNO I OTPREMNIČKO PODUZEĆE

SPLIT
TELEFON 220.

Ā. Kuvačić

BAKAR
TELEFON 20.

Preuzimlje robu za prevoz, otpremu uskladištenje, carinjenje i osiguranje. Izvršuje sve naloge najkulantnije uz dobre garancije. Zastupstvo Uzajamno osiguravajuće Banke „Slavija“.

:-: Jadranska Banka a. d. - Beograd :-:

Cavtat, Celje, Dubrovnik, Ercegnovi, Jelsa, Korčula, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb.

BEČ, TRST, OPATIJA, ZADAR.

NEW-YORK: Frank Sakser State Bank.

